

35 Børn. Dette sidste var naturligtvis det bedste for Undervisningens Skyld, men i disse Tider, hvor der hviler et økonomisk Tryk over hele Landet, var det maasse bedst at sætte Børneantallet foreløbig til 40 i Stedet for 35 i hver Klasse. Man kunde jo saa tilføje en saadan Bestemmelse, som det ærede Medlem, der sidst talte, foreslog, for at man ikke i Fremtiden, naar Tiderne bleve gunstigere, skulde blive staaende ved det, jeg nu har nævnt. I § 9 første Stykke staar der: Naar et Lærereembede bliver ledigt, skal den kaldsberettigede Myndighed uopholdelig offentliggøre Balancen, og Ansøgninger indtaldes med 3 Ugers Bærelse. Det er denne Tidsfrist, 3 Uger, som jeg mener er for kort, især naar Balancen skyldes Dødsfald. Hvorledes skal en Enke kunne faa ordnet sine Sager i 3 Uger? Der gaar 8 Dage med Mandens Begravelse, og hvad dermed staar i Forbindelse, saa er der kun 14 Dage tilbage, og i disse 14 Dage skal hun skaffe sig Bopæl og maasse holde Auktion, hvilket i mange Tilfælde vil være komplet umuligt for hende. Noget lignende er Tilfældet med Lærere, som pensioneres; ogsaa for dem kan Tiden blive for kort. Saa de i Tide at vide, at deres Afstedsbegæring er bleven bevilget, kan det maasse lade sig gøre, at de kunne nøjes med 3 Uger, men meddeles det vedkommende først 3 Uger, for han skal fraskytte, at han har faaet sin Ansøgning bevilget, er han i mange Tilfælde aldeles stillet. Der bør derfor, mener jeg, tilstaaes Enke, og i visse Tilfælde de Lærere, som pensioneres, en længere Tidsfrist til at ordne deres Sager; hvorfor ikke i det mindste bibeholde de 6 Uger som Balance, som vi have efter den nugældende Lovgivning? I § 9 2det Stykke foreslaas det, at de kaldsberettigede Myndigheder skulle kunne udsynde indtil en Tredjedel af de indkomne i og for sig kvalificerede Ansøgere. I og for sig har jeg ikke noget imod denne Ordning, som efter min Mening vil betegne et Fremstridt, da denne Løben Tiggergang, hvortil Lærerne nu ere nødte, og som er besværlig og generende baade for dem og for Sogneraads- og Byraadsmedlemmerne, derved vil blive ophævet. Men jeg tror ikke, at dette vil lade sig gennemføre, og naar de kaldsberettigede Myndigheder kun ville bruge den Myndighed, de nu have, og forkaste Indstillingen til et Lærereembede, naar og saa længe den ikke opfylder den Fordring, at der gives dem Balg mellem 3 til Embedet stiftede, og værdige Ansøgere, saa tror jeg, at de allerede derved ville lægge en Dæmper paa det utilidsige Embedsjagert, som for Resten allerede nu ikke mere er saa slemt som tidligere, og

som endnu mere vil indskrænktes ved den nu foreslaaede Lønningsmaade. I § 14 sidste Stykke staar der, at ingen Oprykning kan finde Sted, uden at vedkommende Skolekommission og Kommunalbestyrelse dertil har meddelt sit Samtykke. Denne Bestemmelse forekommer mig at være nedværdigende for Lærerne; den stiller Læreren i et Afhængighedsforhold, som let kan svække hans Selvstændighed. Man frygter for, at den rolige Bevidsthed om den forhaandenværende Lønnings jævne Stigen til et Maximum skal svække Læreren's Arbejdsøvelse; derfor er denne Bestemmelse indsat i Lovforslaget. Jeg tror, at den rolige Bevidsthed om Lønnens jævne Stigen netop i de allerflest Tilfælde vil virke stimulerende og give Læreren bedre Lyst og Kraft til at bringe det mest mulige ud af sit Arbejde, og skulde den ovennævnte Frygt i enkelte Tilfælde vise sig begrundet, har Tilsynet Midlet nok til at bringe vedkommende til at tænke sig om og tage bedre fat. Jeg maa af disse Grunde tilraade at lade det sidste Stykke af § 14 gaa ud.

Til disse Bemærkninger skal jeg foreløbig indskrænke mig. Jeg kan dog ikke undlade at udtale, at Lønningerne i det hele ret tarvelige, saa at de i adskillige Tilfælde burde have været noget højere. Men det foreslaaede er dog en Forbedring, som hele Lærerstanden bør og ogsaa vil være taknemmelig for. Der er nedlagt et godt Arbejde i Forslaget, som fortjener Tak, og man maa derfor haabe, at det maa lykkes den højtærede Minister at faa vedtaget Forslaget uden ret mange og uden stærkt indgribende Endringer. Hvem der kender noget til, hvad man i den sidste halve Snes Aar er bleven enig om paa Lærermøder og Skolemøder, i hvilke sidste Skolens Venner uden for Lærerststanden ogsaa have deltaget, vil ved Gennemlæsningen af det foreliggende Lovforslag finde, at det er i god Overensstemmelse dermed. Netop denne Hensyntagen til alle Sider, til det, som er vel overvejet, til det, som synes at kunne gennemføres, gør Forslaget saa tiltalende, at man faar en Følelse af, at man her giver sig i Lag med noget, som med saa Endringer kan og bør gennemføres. Jeg tillader mig derfor at anbefale dette Lovforslag til det høje Tings Velvilje.

A. R. Sørensen: Mit Syn paa en Skolelov har altid været dette, at der burde gøres alt, hvad der kunde gøres, for at Forholdet mellem Skolen og Beboerne kunde blive saa inderligt som muligt, og jeg mener, at jo mere man lægger Forholdenes Afgørelse over i Beboernes Hænder, des inder-